

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Sav. Valst. ir Kanada — metams \$6.00; pusei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00

No. 48.

Telephone 3878 Stagg.

Brooklyn, N. Y., Ktv., 26 d. Vasario (February), 1920

PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metai X, Dien. II.

ŽIAURUS PERSEKIOJIMAS INDIJOS GYVENTOJŲ

Anglija vartoja baisiausius būdus nuslopintiui beginklių žmonių revoliucijos

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Sulyg Huntero komisijos prirodymų, sekantis programos buvo pildomas Britanijos valdžios įsakymu, po kuriuo veikė žymiausi Anglijos generolai.

1) Amritsare, Punjabo provincijoje, 530 vyrų, moterų ir vaikų tapo užmušti; 1,500 sužeista. Skaitlingas žmonių susirinkimas buvo vienatinis protestas prieš tokias baisenybes. Žmonės susėdę ant žemės klausėsi kalbėtojo Zala Hans Raj, kuri yra Lahare Kolegijos prezidentas ir žmogus gerbiamas Indijoje už jo idealią gyvenimą.

2) Gujranvaloje susirinkę grupės žmonių buvo bombarduoti iš orlaivių. Vienas mokyklos namas buvo bombarduotas; 11 užmušta ir 27 ypatos sužeista, sulyg oficiališkio pranešimo.

3) Kasurė dvi žmonių minios buvo bombarduotos iš orlaivių. Tuzinas kolegijos studentų tapo nuplakti. Buvo šaudoma į žmonių minias. Kartuvės tapo pastatytos viešose vietose ir daugelis ypatai viešai pakartai.

4) Lahore Britanijos kareiviai paleido sūvius į ramiai užsilakančius žmonių būrius. Šimtai tapo nuplakti iki kraujui, viešose vietose. Rekordas iš šitų distriktų dar neuzbaigtas.

5) Calcutoje 27 ypatos tapo užmuštos ir 100 sužeista. Daugelis žmonių buvo taipgi plakami viešai.

6) Karės stovis buvo paskelbtas visoje Punjab provincijoje. Britanijos komisijos pasmerkė 581 ypata ant mirties, ilgiems metams arba visam gyvenimui kalėjimas: 1,179 ypata buvo oficiališkai paskelbtos "nubaustomis". Šimtai augštesniųjų mokyklų studentų, kareivių ir civiliškų žmonių tapo nuplakti iki kraujo viešose vietose.

Kiti paliudijimai parodo sekancius faktus.

1) Žmonės buvo priversti šliaužti ant pilvų per keletą blokų gatvėmis. Anglijos aficerai buvo pristatyti prižiūrėjimui, kad nubaustieji išpildyti paskirtą jiems bausmę.

2) Visi laikraščiai buvo priversti priduoti jų kopijas valdžios viršininkams pirm leisiant į spaudą.

3) Vadovai buvo užgriebiami ir deportuojami be jokio persergėjimo jų pačių arba jų šeimynų.

4) Kareiviai apsupę bažnyčias ir koplyčias, kuriose žmonės buvo suėję verkti ir gedėti. Kuomet jie klupojo, kareiviai paleido sūvius ir daugelį užmušė bei sužeidė.

5) Šviesos, vanduo ir maistas buvo atimtas, kad būtų priverstus žmones atsizadėti savo kovos prieš vergiją.

6) Daugeliui vyrų buvo retėžiais surakintos rankos ir per dienas laikomi teismabučiuose. Jiems buvo uždrausta maistas, gėrimas ir miegas, arba bile kokia pagelba.

7) Vadovai buvo areštuojami ir laikomi ankstose kėlėkose, kaip kokie galvijai.

8) Sulyg kariškų įstatymų, visi Indijos gyventojai turėjo išlipti iš vežimų ir atiduoti garbę angliui, kada tiktai pasitaikydavo su juo susitikti. Nekuriuose atsitikimuose daugelis indų buvo nuplakti arba kitaip nubausti už neįspildymą tokių pareigų.

9) Žilų plaukų senelis redaktorius laikraščio Lahore Tribune, tapo pasmerkta septyniems metams kalėjimo prie sunkių darbų ir pavadinimą kankintiniais pakartųjų ir pasodintų kalėjimuose indų; ir už kritikavimą kariškų įstatymų, kaip Britanijos valdžios priemonių.

10) Kariški įstatymai buvo išlipdyti viešose visuomeniškos įstaigose. Gyventojai buvo areštuojami ir skaudžiai baudžiami, jeigu tie įstatymai tapdavo sunaikintais. Visi kaimų gyventojai buvo laikomi atsakomybėje ansaugojimui valdžios skelbimų.

Anglijos generolai už tai buvo garbinami.

Anglijos kapitalistinė spauda Indijoje, ir daugelis dienraščių Anglijoje, išreiškė garbę Anglijos generolams, kurie buvo atsakomybėje už tokius nuotikius. Generolas Dyer ir jo pagelbininkai buvo vadinami vyrais, vertais turėti anglo vardą. Sir Michael O'Dwyer, Punjabo provincijos gubernatorius, siuntė telegramas sveikindamas ir garbindamas juos už tokius "gražius" darbelius...

KETURIOS MOTERYS MIRĖ NUO APDEGI-MO.

Gaisras pagavo jas esant lovoje.

Lynn, Mass., 24 d. vasario. — Keturios pasenusios moterys Lynno Senų Žmonių prieglaudoje mirė nuo apdegimo, kuomet šioje staigioje vakar iškilo gaisras. Daugelis kitų senų moterų taipgi tapo apdegintos. Nekurios iš jų apsirgo iš išgasties.

Mirtinai apdegtos moterys buvo užmigtos, kuomet iškilo gaisras, kuris, sakoma prasidėjo iš sklepo. Spėjama, jog ši ugnies nelaimė iškilo iš per daug didelio įkaitinimo šildomųjų pečių.

NUTEISĖ ERZBERGERIO UŽ-PUOLIKĄ HIRSCHFELDĄ

Vokietis aficerias tapo pasmerkta 18 mėnesių kalėjimas už kėsiniams atimti Erzbergeriui gyvybę

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 24 d. vasario. — "Aš buvau persitikrinęs, kad Erzberger dirbo del Anglijos už pinigų, savo privatiškai naudai," taip pasakė teismui Ensign von Hirschfeld laike jo tardymo 21 d. vasario, kuomet jisai tapo užklaustas, kokiais motyvais norėjo nužudyti Vokietijos finansų ministrį.

Hirschfeld aiškino, kad d-ro Karl Helfferich'o brošūrelė "Šalin su Erzbergeru", buvo jam šaltiniu informacijų, kuomet kiti Erzbergero žygiai, klausimuose fronto permainos ir atsimokėjime taktininkams karės mokesčių, sukėlė jame dar didesnę kerštą ir neapykantą.

Hirschfeld atkartodamas aiškino, jog jisai norėjęs tiktai sužeisti Erzbergerą, taip, kad jisai pagulėtų lovoje bent keletą savaičių.

Erzberger sakėsi galėjęs atnaujinti savo darbą už savaitės laiko po jo sužeidimui. Jisai neima atsakomybės už tai, kad jo gvardiniai melagingai skelbė "kritiška" sveikatos stovį, atsakant į galvbes laikraščių korespondentų užklausimų.

Išekzaminavus Hirschfeldą jisai tapo apskelbtas esanciu "auka fanatiškos hallucinacijos" — klajojimo.

Von Hirschfeld tapo pasmerkta 18 mėnesių kalėjimas.

FRANCUZŲ NUOSTOLI-LIAI SYRIJOJ.

400 kareivių tapo užmušti bei paimti nelaisvėn.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 25 d. vasario. — Pranešama iš Damascus, jog 400 francuzų kareivių tapo užmušti bei paimti nelaisvėn, kovoje su turkais ir arabais arti Houran, Palestinoj. Taip praneša Central News agentūra per spausdintą žinią iš Cairo, pažymėtą su pereitos sereidos data.

Pranešime sakoma, fran-cuzai aplėdo Baalbek (30 mylių į šiaurius nuo Damas-cus) ir El Bika Valley, tar-pje Lebanon ir Anti-Libanus. Žinia dar nėra patvirtinta.

NUGRIUVO "ŠVENTAS MEDIS" GETHSEMA-NO DARŽE.

Fanatikai mato tame Tur-kijos pabaigą.

Jeruzolimas, 25 d. vasario. — Laike neseniai įvykusios snieginės audros, Geth-semano daržo tapo sugriautas "švent-medis" "El Butini." Sulyg padavimų, šis medis turėjo grūti tuomet, kada ateis pabaiga Turkijos imperijai.

"El Butini" buvo du sykiu apjuostas geležiniais lankais, apsaugojimui nuo griuvimo. Šis nuotikis iš-gąsdino fanatiškus Turkijos žmones.

Gethsemano darže stovė-jo aštuoni alyvų medžiai daugelį metų, sulyg padavi-mų, dar nuo Kristaus lai-ku. Nuo senumo suskilę medžiai buvo aprišti ir ap-kalti geležiniais lankais, taipgi paspirti akmenais, ansaugojant juos nuo griu-vimu.

Didelis pilnas padarytas už alyvas — ir alyvų aliejų, kuris buvo gaunamas nuo šitų medžių, taipgi daug pinigų padaryta pardavinė-jant ražančius, padarytus nuo tų alyvų akmenų.

Nėra abejonės, jog tai yra vienas iš šitų medžių, dabar audros sugriautas, kuris nugąsdino fanatiškus tur-kus, pranašaujant jų mo-narchijai pabaigą.

TALKININKŲ TARYBOS PO-SEDŽIAI VĖL PRASIDĖJO

Taika su Rusija bus svarbiausiu klausimu.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 28 d. vasario. — Diskusavimas Rusijos padėties užėmė daugiausiai laiko talkininkų augščiausios tarybos sesijoje, kurios šiandien vėl atsinaujino. Šiose sesijose pasirodė vi-siška skirtingas dalykų stovis, negu buvo to paties klausimo apkalbėjime pe-reitose diskusijose, Pary-žiaus konferencijoje.

James O'Grady, kuris at-stovavo talkininkus pasita-rimuose su Tarvbu jealio-tiniu Kopenhagoje, šiuo sy-kiu nebuvo pašauktas į konferenciją. Dar ir da-bar neva oficiališkai sako-ma, — būk jisai tarėsis vien-tik ansimainymo belaisvių reikalais, tačiau pastebėta, jog O'Grady laikinai per-trankes tuos pasitarimus atvėko Londonan ir kalbė-jo su Earl Curzon, užmė-biniu reikalų sekretoriumi.

Leita dienu pirm nemu Ru-sia tano svarbiausiu talki-ninkų tarybai klausimu, o

Earl Curzon kiekvieną die-ną lankosi į talkininkų aug-ščiausios tarybos posėdžius. Daug visokių dalykų bu-vo šiandien diskutuojama tame klausime, tiktai bisku-tį laiko pašvėsta delei Bal-tijos valstybių pozicijos. Tikimasi, jog talkininkų ta-ryba priejo prie kokios nors sutarties, vienok nenori jos greitai paskelbti.

SENATAS PERLEIDO GELZ-KELIŲ BILLIŲ

Darbininkų atstovai prašys Wilsono nepasirašyti po tuo billium.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. vasario. — Senatas išniekino 4,000,000 gelzkeliečių ir ki-tų uniistų reikalavimus, perleidžiant Esch-Cummins parūpintą gelzkelių billių, 47 balsais prieš 17.

Persitikrinę, jog reakci-jinis senatas paseks atstovų buto pėdomis, gelzkeliečių brolijos ir kitų darbo unių vadovai turėjo susirinkimą 23 d. vasario, kuriame parū-pino raštišką reikalavimą, prašant prezidento nepasi-rašyti po minėtu billium. Šis reikalavimas greitai bus įteiktas Wilsonui.

Vienok namoma, jog pre-zidentas Wilsonas padarys šį billių įstatymu, ir pasi-rašys po juo taip greit, kaip tiktai pasieks jį, šioje sava-itėje.

SIBIRO "GENERAL-GU-BERNATORIUS" ATVY-KO JAPONIJON APSI-GYVENTI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, 25 d. vasario. — Generolas Rosanov ir visas jo štabas atvyko čionai Ja-ponijos transportu. Jisai manas pasilikti Japonijoje bent dabartiniame laike.

Generolas Rosanov buvo Rusijos juodašimčių Prieju-rinės provincijos "generalis gubernatorius", laike kontr-revoliucionierių režimo — viešpatavimo.

PIETINĖJE AFRIKOJE PLETOJASI DARBININ-KŲ NERAMUMAS IR NEAPYKANTA PRIĖS BRITANIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Pretoria, Pietinė Afrika, 25 d. vasario. — Darbininkų neramumas ir neapykanta prieš Angliją pradėjo plė-totis po visą pietinę Afriką. Leiten-generolas Chris-tian Smuts, tautų lygos ko-misijos narvs, anglas, savo prakalboje čionai, 28 d. va-sario, paminėjo sukilimus afrikiečių Witwatersrand aukso kasyklose.

Jisai sako, tenaitinė pa-dėtis yra pavojūte. Apie 40,000 negrų streikuoja, ir turi gerai suorganizavę plė-tetavimą.

REPUBLIKONAI BANDO SUVĖLUOTI IŠDAVIMĄ KAREIVIAMS BONŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. vasario. — Šią savaitę laukiama atstovų buto nuosprendžio kaslink kareivių bonų klausimo.

Republikonų vadai deda visas pastangas suvėluoti šį klausimą, kadangi jie tiki-š klausimą. Jie reikalauja paskirti didelę sumą pinigų.

Amerikos Legiono (ex-kareivių) atstovai plenuoja šią savaitę pasirodyti priešais republikonus ir pa-reikalauti tuojaus svarstyti šį klausimą. Jie reikalauja \$50.00 bonais už kiekvieną tarnystės mėnesį, kas pagal apskaitliavimą, padarytų mažiausiai \$1,900,000,000 pinigų sumą.

BRITANIJOS LAIVYNAS ATPLAUKĖ DARDANE-LIUOSNA PASITIKTI TURKIJOS "KRIZI".

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 25 d. vasario. — Britanijos kariškas laivy-nas, "didžiausia eilė laivų, kokios iki šiol Bosfore ne-simatė," atplaukė į Kons-tantinopolį, — praneša ži-dinių agentūra. Šis laivyno atvykimas, — sakoma min-ėtame pranešime, — turi ką nors bendro su Turkijos "kritišku stoviu."

HAYES PASIUNTĖ PRO-TESTA PREZIDENTUI WILSONUI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on February 25, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Cleveland, Ohio, 25 d. va-sario. — Max Hayes, Darbo partijos nacionalio komite-to sekretorius pasiuntė pre-zidentui Wilsonui telegra-ma protestuodamas prieš užtvirtinimą Esch-Cummins parūpinto gelzkelių billiaus.

Hayes nurodo, kad tsai billius yra skriauda darbi-ninkams ir publikai.

LIBERATOR IR SEAT-TLE FORCE BIRVO SU-LAIKYTI KAIP "MAIS-TINGI" LAIKRAŠ-ČIAI.

Seattle, Wash., 25 d. va-sario. — Prokuroras Paul Tvoroger, kuris dabar yra pavaduojančiu policijos teis-mautyje teisėju, buvo su-laikęs Liberator ir Seattle Forge laikraščius, už "mai-štingumą". Jisai tvirtina, būk tie du laikraščiai sulau-žė neseniai įsteigtus anti-radikališkus įstatymus.

Forge yra spausdinamas Jureivių ir Darbininkų Ta-rybos, kuri pasižymėjo pa-vyzdingu darbu užlaikyme tvarkos laike Seattle gene-rališko streiko.

George O'Hanrahan, la-

kraščius pardavinėjantis vaikas, buvo kaltinamas už pardavinėjimą Liberator ir Forge, kurie radosi ant jo broliui priklausančio stan-do.

Juodašimčių sąikos nar-riai melagingai prirodinėjo, būk minėtuose laikraščiuose telpa galybė I. W. W. propagandos. Vienok klausinėjant juos pasirodė, jog tie melagai nieko nežino, kas tuose laikraščiuose yra rašoma; jie nežino net kur Liberator yra spausdina-mas.

Apkaltinimai prieš laik-raščius pardavinėjantį vai-ką tapo galutinai atmesti, kadangi iš sykio buvo aišku, kad neturėta užtektinai pri-rodymų, idant galima būtų užvesti bylą. Tapo priro-dyta, kad O'Hanrahan ne-pardavinėjo įtariamųjų "maištingų" laikraščių, kuo-met jis buvo areštuotas.

ERIE SPAUSTUVIŲ DARBININKAI STREI-KUOJA UŽ \$37.00 MI-NIMUM ALGOS.

Erie, Pa., 25 d. vasario. — Šio miesto spaustuvių dar-bininkai, pasitarę su savo darbdaviais, išėjo į streiką reikalaudami \$37.00, mini-mum algos į savaitę. Sa-koma, jie atsiskė priimti kompromisą \$35.00 savaitė-je.

BOSTONO LAIKRAŠČIAI NEPASIRODĖ.

Sakoma, stoka popieros yra priežastimi.

Boston, 25 d. vasario. — Visi popietinės laidos laik-raščiai šiame mieste ir ke-liuose kituose Massachuse-tsets miestuose, pereitame panedelyje neišėjo iš spau-dos. Sakoma, stoka popie-ros skaudžiai atsiliepė Bos-tone lygiai kaip ir kituose Amerikos miestuose.

Savaitė laiko atost "Lais-vė" taipgi buvo labai keblame padėjime delei popie-ros stokos. "Laisvės" gasnadorius, per keleta dienu vaikščiojo po visas New Yorko laikraštines po-pieros firmas, ir tiktai už-mokėjęs nesvietiška kaina, tapo išvenota laikinasis "Laisvės" sulaikymas delei nonieros stokos. Sakoma, kapitalistų popieriniai trus-tai tvėčia nori apsunkinti ra-dikališkų laikraščių išleid-i-nėjimą.

IS LIETUVOS.

—Traukiniai iš Kauno Liepnoiaus nuėnų važinėja dabar iki Mažeikių: iki Šiau-liu eina kasdien, nuo Šiau-liu iki Mažeikių vaikšto kas antra diena. Nuo Šiaulių iki Pažėnų nuo 18 gruodžio prasidėjo tapojau gelzke-lio traukimas.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by the

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates: In U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

TARPE KUJO IR PRIEKALO

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 28, 1920, as required by the Act of October 3, 1917.

Dabartinė talminkų imperialistų padėtis yra tokia, kokia būna to, kuris, taip sakant, atsiduria tarpe kubo ir priekalo. Visi jų plenai, visi jų žygiai sukrušint Tarybų Respubliką nuėjo niekais. Jų žvaigždės, jų ta išganyto trejybės, susidedanti iš Kolčako, Denikino ir Judeničiaus ir sudaranti vieną kontr-revoliucinių kūrą, jau užgeso. Anglija, Francija ir kitos imperialistinės šalys, visą laiką rėmusios Rusijoje kontr-revoliucinį judėjimą, jau persitikrino, kad ginkluota jiega Tarybų Respublikos negalima bus sukriušinti. Anglijos ministerių pirmininkas Lloyd George, kalbėdamas parlamente, viesai užreikšė, kad bolsėviku ginklu negalima esą nuveikti, reikią įjieskoti kitokių būdų. Jis net prisipažino, kad tą matęs jau metai laiko atgal ir sakęs kitų šalių imperialistams, bet pastarieji jo nepaklausė, todėl ir Anglija buvus priversta prisidėti prie rėmimo Kolčako, Denikino, Judeničiaus ir kitų.

Bet kokie kiti būdai kovai prieš bolsėvikus bei Tarybų Respubliką? Talminkai, pamatę, kad su pagalba kontr-revoliucionierių, kuriuos rėmė visais galimais būdais, nieko nepesė ir kad Tarybų Respublika kasdien darosi galingesne, griebsi naujo būdo,— pradėjo kurstyti Lenkiją, Finlandiją ir Pabaltijos valstybes susijungti ir kovoti prieš bolsėvikus. Vienok ir šita avantiura nieko gero neatnesė. Lenkija tuojaus iš Anglijos pareikalavo paramos; pastaroji atsisakė remti, nes bijojo, kad neatsitiktų taip, kaip kad atsitiko su Kolčako trejybe. Remiantis paties Lloyd George'o žodžiais, pasakytas parlamente, Finlandija ir Pabaltijos tautelės nenorėdinos kariauti prieš Tarybų Respubliką. Tuo tarpu Estonija jau susitaikė su Tarybomis; Latvija veda derybas; Lenkija irgi pradėjo vesti derybas; Lietuva, įlindusi į Anglijos pasiūstos misijos aulą ir iškišius galvą, dairoš kas aplinkui dedasi ir laukia, ka palieps ta misija — lįsti giliau į cebatą, ar kraustyti laukan ir tartis su Tarybų Respublika.

Tuo tarpu Raudonoji Armija kasdien eina pirmyn. Ji jau pasiekė Baltijos jūres — užėmė Archangelską ir Murmanską — Čaikovskio "respubliką", kurią talminkai valdė gana ilgą laiką. Pietiniame fronte dasigavo Juodųjų, Azovo ir Kaspijos jūrių. Laivynas, kuris buvo kontr-revoliucionierių rankose, prisidėjo prie Tarybų Respublikos laivyno. Anglija apėmė baimę; valstybės vyrai pradėjo kalbėti, kad jau reikia ką nors daryti, reikia pradėti taikos derybas su Tarybų Respublika. Italija irgi tą patį sako ir remia Anglijos išreikštą nuomonę. Tik Francija dar vis spardosi, dar vis raitosi, vyniojasi, nenorėdama pritarti Anglija ir Italija. Ji dar vis jiesko naujų būdų, naujų kelių, kuriais galima būtų prieiti prie Tarybų Respublikos ne su taika, bet su ginklu. Mat, Paryžiuje, Francijos sostinėje, susivijo sau lizdą visi caro bernai, visi kontr-revoliucionieriai. Į ten nuvyko net ir Bachmictjevas, buvęs Jungtinėse Valstijose Kolčako "ambasadorius". Tie monarchistai deda visus pastangas, vartoja visus galimus būdus, kad tik talminkų neprileidus taikytis su Tarybų Respublika.

Dabar, rašant šitą straipsnį, Londone suvažiavę imperialistinių šalių ministerių pirmininkai ir kiti valstybių vyrai svarsto ką padaryti su Tarybų Respublika — taikytis, ar ir toliau ją blokaduoti ir laukti, kada visa Europa pradės liepsnoti revoliucija, kuri, be abejonės, nušluos ir tuos pačius, kurie dabar rīša šitą klausimą.

Anglijos buržuazinė spauda stačiai pradėjo reikalauti, kad Anglija taikytųsi su Tarybų Respublika. Londone net tokie laikraščiai, kaip "Chronicle", viešai stato klausimą: "Ar mes norime taikos su Tarybų Respublika, ar karės ir tolimesnės blokados tešimo, kuri kenka visai Europai ir kuri gali sukelti visos Europos gyventojus prieš mus?" Ir čia pat atsako, kad taikos ir greites taikos, kad kuogreičiausiai galima būtų pradėti prekybą su Tarybų Respublika. Panašiu tonu kalba beveik visi Londono laikraščiai.

Ir kaip dabar pzielgus? Bolsėvikų laimėjimai didėja. Liaudis reikalauja taikos; kapitalistai, kurie truputį toliau mato politikoje, pasiryžę su Tarybų Respublika biznį daryti. Biznis verčia pagalvoti ir Francijos ministerių pirmininką Millerandą. Pav., New Yorko "Sun", 24 d. vasario laidoje, korespondentas iš Londono rašo, kad Anglijos ir Italijos ministerių pirmininkai ve kaip išsireikšę: jeigu mes nepadarysime taikos su Tarybų Respublika, tuomet Amerika gali užgriebti Tarybų Respublikoje visą biznį. Kada tas biznis bus Amerikos kapitalistų rankose, tai mūsų val-

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

LIETUVOS BLAIVININKAI IR DEGTINĖS PARDAVINĖJIMAS.

Visi gerai prisimename, kaip caro laikais Lietuvos kunigai, pasikinę davatkas, organizavo blaivininkų dragiją. Jie buvo įsteigę veik kiekviename mieste, prie kiekvienos bažnyčios, blaivininkų skyrius. Tada išrodė, kad Lietuva už neų, kitų bus visiškai blaiva, kad ten niekas svaiginančių gėrimų ir į burną neįjms. Lietuvos pavyzdį pasekė ir Amerikon atvykę kunigėliai, nes ir čia pradėjo blaivininkų skyrius organizuoti. Rodosi, šituo darbu daugiausiai užsiėmė kunigas Kemešis.

Bet kaip dabar yra su blaivybės klausimu Lietuvoje? Juk dabar visa Lietuvos valdžia yra kunigų rankose, arba, kaip sakant, blaivininkų rankose.

Negana to, kad visur slapta varoma degtinė, ir pardavinėjama, bet ir pati valdžia šituo darbu užsiima. "Darbo" No. 3 randame ve-

"Vietų savivaldybėms duoti pilną teisę neįsileisti pas save degtinės ir apskritai svaiginamųjų gėrimų pardavinėjimo ir eiti prie laisvo svaiginamųjų gėrimų prekybos panaikinimo."

Vadinasi, klerikalė valdžia ne tik nedraudžia pardavinėti degtinę ir kitus svaiginančius gėrimus, bet atbulai, nepavelina taip vadinamoms "savivaldybėms", kur nors neįsileisti degtinės pardavinėjimo. Kitoje vietoje, korespondencių skyriuje, randame pasakytą, kad patys viršininkai bruktebruka žmonėms degtinę, kad tik iš to daugiau pelno turėtų.

Apie pirmiau skelbtą blaivybę dabar jau užmiršo.

PINIGŲ IR DRAPANŲ REIKIA, BET... NESIŪSKITE.

Daugelis Lietuvos žmonių, atsiųsdami Amerikon laiskus, nusiskundžia, kad jeigu iš Amerikos kas nors pasiūnčia pinigų ar drabužių, tai Lietuvoje jų negauna. Keliatas tokių laiškų jau tipo "Laisvėje", keliatas jų randasi redakcijoje. Buvo net nurodymų, kad Lietuvos valdžia pasakanti, jog tada pinigai būsią išmokėti, kada karė pasibaigsiąnti. Vadinasi, valdžia "laikiniai" pasilaiko atsiųstus pinigus sau. Dabar vėl skaitome, "Lietuvos Ūkinin-

tybių pinigų vertė jokiū būdu negalės pakilti ir šalinus grės pavojus. Norint pinigų vertę pakelti, tuojaus reikia susitaikyti su Tarybų Respublika ir pradėti vesti biznį. Korespondentas sako, kad ir Millerandas jau pradėdąs daryti kompromisus, nes Francijos pinigų vertė irgi labai nupuolus.

Kaip ten nebūtų, bet talminkai atsidūrė tarpe kubo ir priekalo. Ilgai tokiame padėjime negalės būti, turės ką nors daryti ir, veikiausiai, turės pripažinti Tarybų Respubliką, nes kitaip, anot Londono "Chronicle", revoliucijos liepsnos apims visą Europą.

ko" No. 3 atsakymą J. Gogeliui, kuris skamba šitaip:

"Amerikos laikraščiuose mes tikrai skaitėme, kad Amerikos Lietuv. Pramonės Bendrovė apsiima pristatyti į Lietuvą amerikiečių giminėms siuntinius, bet ar ji kam nors pristatė — ligi šiol girdėti neteko. Jei tamsai pranešta, kad siuntinys iš Sioux City išsiųstas... tai aišku, kad arba Bendrovė savo laiku neišsiuntė, arba išsiuntusi nepasirūpino pristatyti."

Tai gi dar syki pasivirtina, kad su siuntimu pinigų ir kitokių daiktų į Lietuvą dabar reikia būti labai atsargiems, nepaisant į tai, kad įvairios kompanijos ir agentūros, garsinasi, jog pristatą pinigus ir daiktus Lietuvoje esantiems giminėms. Tik tada galima bus į Lietuvą siųsti pinigų ir daiktus be jokios rizikos, kuomet Lietuvos valdžia pripažins Jungtinės Valstijos ir su Lietuva bus tiesioginis susinešimas.

IŠ SOCIALISTINIO JUDĖJIMO.

Vokietija. Suvažiavime neprigulmingųjų socialdemokratų, įvykusiame gruodžio 5 d. Leipcege, priimta sekanti rezoliucija:

"Partijos suvažiavimas paskelbia, jog suvienijimas visos revoliucinės darbininkų klesos vienan revoliucinio socialistų Internacionalan yra pati svarbiausia užduotis neprigulmingųjų S. D. Partijos. Internacionala tiktai tuomet galės būti veiklus, jeigu darbininkų klesos kovą jisai ves be kompromisų, jeigu jisai atmes politiką, kuri siekia reformų apyrbėj kapitalistinės valstybės. Suvažiavimas todėl nusprendžia apleisti Antrą Internacionala. Neprigulmingoji S. D. Partija sutinka su Trečiu Internacionalu tame, kad socializmas reik įvykinti per diktaturą proletariato ir ant pamato darbininkų tarybų sistemos. Aktyvis darbininkų Internacionalas turi būt sutvertas susijungimu mūsų partijos su Trečiuoju Internacionalu ir su revoliucinėmis partijomis kitų šalių. Suvažiavimas įsako Centraliam Komitetui tuojaus pradėti tarybas su kitų šalių partijomis, vaduojanties mūsų išdirbtu veikimo programu. Jeigu kitos partijos nesutiks sykiu su mumis prisidėti prie Trečio Internacionalo, tuomet mes patys vienį prisidėsime."

TARPTAUTINIAI ŽUDYTOJAI.

Kuomet tarptautinė reakcija pasmaugė Vengrijos darbininkų respubliką, visoje šalyje prasidėjo Baltasai teroras. Apie to teroro šėliną mūsų skaitytojai užtekinai painformuoti. Keliems šimtams Vengrijos komunistų pasisekė, betgi, pasislypti Austrijoj. Kontr-revoliucinė Vengrijos valdžia daug kartų reikalavo iš Austrijos išduoti komunistus-emigrantus. Vienok Austrija to jos reikalavimo neišpildė.

Vengrijos reakcionieriai tuomet atrado kitoki būdą įvykinti savo plenus. Jie pasiuntė savo ištikimus žmones į Vienną ir įsakė jiems, žūt-būt, pačiupti komunistus ir nužudyti juos.

Neseniai tulamė miške, prie vieškelio iš Viennos į Budapeštą, atrasta lavonai trijų pakartų komunistų. Tai darbas vengrų žudikų. Jie vilgingai pagavo savo aukas ir nužudė jas nakties tamsoje. Neseniai ties Karlsteinu, kur internuoti vengrų komunistai, suarežuota trys įtariamai žmonės. Laikė tardymo jie prisipažino, kad juos pasamdžiusi Vengrijos valdžia kokiū nors būdu pačiupti Belą Kuną ir dar kelius žymesnius komunistus ir slapta juos nužudyti, arba atgabenti į Budapeštą.

Tai gi, žudoma ne tik tie revoliucionieriai, kurie likosi Vengrijoj, bet rūpinamasi nužudyti ir tie, kurie pabėgo į užsienius.

Dar visai ne taip seniai visą pasaulį aplėkė žinia, kad Švedijos sostapylyje, Stokholme buvo susitvėrus rusų reakcionierių kompanija, kurios tikslu buvo žudyti rusų bolsėvikų. Tos kompanijos paslaptis iškilo laike teismo. Ir Stokholme keli rusai revoliucionieriai buvo nužudyti.

Norėdami atsiekti savo tikslus, reakcionieriai nepaiso kovos įrankių.

IR VIENAIP BLOGA IR KITAIP NEGERAI.

"Evening Mail", vienas iš prasčiausių New Yorko laikraščių, rašo editorialą apie Emmą Goldman, Berkman ir kitus jų draugus, kurie pasiekė Rusiją.

Kad juos reikėję deportuoti, pas "Evening Mail" nėra nei mažiausios abejonės. Bet — horrendum — nuvykę Rusijon Goldman ir Berkman netyli. Juodu suorganizavo rusų draugiją kovoti už Amerikos laisvę. Juodu savo prakalbose gana blogai atsiliepia apie Amerikos ponus.

"Evening Mail" baisiai tuomi piktinasi ir sako: "Syki atsikratę Goldman ir Berkman, mes nonorėtume girdėti iš jų nei žodžio... Tą klausimą reikia risti galutinai, jeigu mes norime, kad deportavimas ištikrųjų būtų deportavimu."

Išeitų taip, kad deportuoti reikėtų ten, kur deportuotiesiems sušaudytų, nes tik tuomet nesigirdėtų jų balso. Bet kur? Kolčako nėra, Denikino nėra, Judeničiaus nėra!

Generolas Leonard Wood

neseniai patarė deportuoti "raudonuosius" į peklą. Pas mus tuo klausimu yra geras patarimas. Marconi bevielio telegrafo išradėjas ir kiti mokslininkai mena, kad šiomis dienomis gautas koks tai slaptingas pranešimas nuo planetos Marso. Kodėl nepamėginti juos nusiųsti ant Marso?

PARODO SAVO "PROTĄ"...

Neseniai Lietuvoje įvyko Liet. Progresyvių Sąjungų suvažiavimas, kuriame buvo priimta rezoliucija. Suprantama, ta rezoliucija labai keista, nes toje rezoliucijoje yra ve kokių išsireikšimų:

"Šalin svetimų ir savųjų naudotojų jungas!

"Šalin jų tarnų Smetonų, Galvanauskų, Soloveičikų valdžia!

"Šalin karas su Tarybų Rusija!

"Visa valdžia, visa žemė ir vis krašto turiai darbininkams, bežemiems ir mažžemiems!

"Tegyvuoją Darbininkų, Bežemių, Mažžemių ir Kareivių Tarybos!"

Čia toks mišinys, kurį negalima nei suprasti. Vien nur šaukia: "Šalin karas su Tarybų Rusija", o kitur vėl kartoją: "Tegyvuoją Darbininkų, Bežemių, Mažžemių ir Kareivių Tarybos." Juk Tarybų Rusija kaip tik ir valdo "Darbininkų, Bežemių, Mažžemių ir Kareivių" atstovai, kurie sudaro Tarybas. Ar tai gali būti keistesnių išsireikšimų?

Bet čia yra pakastas šūnytis po tautine skraiste. Čia norima tik savų, lietuviškų tarybų, kurios paimtų valdžią į savo rankas ir šali valdytų atskirai, savistoviai bei nepriklausomai. Rezoliucijos autoriai, stoja už nepriklausomą su Tarybomis Lietuvą, o mes už sujungimą bendrais ryšias su Rusijos Tarybų Respublika, žinoma, pasiliekanč autonomiją tvarkyti savo, vidurinius reikalus.

Bet mūsų menševikėlių chicaginis organas (No. 41) kritikuoja minėtą rezoliuciją visai iš kitos pusės. Jis sako, kad dabar Lietuvoje apie Tarybų valdžią negalima esą nei kalbėti. Girdi:

"Tarybų valdžios forma yra labai diskredituota Lietuvoje. Antras dalykas, pagelba Tarybų nuversti valdžia yra daug sunkiau, negu iškovoti liaudžiai teises dabartinėje valstybės formoje. Lietuvos darbininkai juk, kaip matome, šiandie dar neįstengia net išaguti teises laisvai susirinkti! Jeigu jie net to nepajiegia, tai kaipgi jie gali nuversti valdžią ir paimti šalies valdymą į savo rankas?"

Jeigu tie "moksliniai" darbininkų mulkintojai sumuštū. Ak, atsiprašau, "Naujienos" sako, kad Kolčaką sumušė ne bolsėvikai, bet Sibiro ūkininkai. Išeina, kad ūkininkai ir darbininkai, tai ne bolsėvikai, o bolsėvikai, tai ne ūkininkai ir darbininkai.

Žvirblis.

rinkimams, tai ką kalbėti apie nuvertimą dabartinės Lietuvos valdžios ir įkūrimą Tarybų! Juk tik protiški suklerečiai gali apie Tarybų valdžią kalbėti. Remiantis šituo menševikėlių organo užreikšimu, tai Rusijos liaudis pirmiau privalejo iškovoti teises susirinkimams, privalejo iškovoti teises legalizuoti visas partijas, kurios buvo nelegalios, o jau paskui nuversti carizmą. Vienok nieko panašaus nebuvo. Iki revoliucijos Rusijoje visos revoliucinės partijos buvo nelegalios ir tik nuvertus caro valdžią, likosi legalizuotos. Pagalios, kada kerenskinė valdžia buvo įsigalėjus, bolsėviku partija irgi likosi nelegale, drg. Leninas ir kiti slapstėsi. Vienok ir antra revoliucija kilo be Kerenskiio valdžios leidimo, įsikurė Tarybų valdžią, kurią nepajieję sukriušinti vio pasaulio imperialistai.

Mūsų menševikėliai pripažįsta tarybų valdžią, bet pirmiau ji turi būt buržuazinės valdžios legalizuota, leista. Jie pripažįsta revoliuciją, tik, žinoma, su buržuazijos leidimu, su jos užgyrimu. O kad tą atsiekas, pirmiau darbininkai geruoju privalo išreikalauti teises susirinkimams ir... revoliucijai, o jau vėliaus, kada turės tokias teises, galės ir valdžią nuversti.

Toki "mokslą" dabar skelbia mūsų menševikėliai ir tokius patarimus duoda Lietuvos liaudžiai, kuri reikalauja tarybinės valdžios sistemos.

Politiškos Pastabos

Jie nemeluoja.

Jeigu kas norite žinot teisybę, tai skaitykit "Keleivį", o tikras esu, jog ją ten rasite. Tik žiūrėkit, "Keleivio" 6 num. redakcija, apžvalgoj, tvirtina ir sykiu kairiuosius socialistus niekiną, kad J. Bekampis, pagalius, išmestas iš komunistų tarpo. Ant to paties puslapio "Skaitytojų meluose" tulas Jaunas Vaidyla, prisipyres nori įtikinti to lapo skaitytojus, jog tas pats J. Bekampis dar randasi komunistų tarpe. Tai gi, ar jie meluoja?

.....

"Naujienoms" gailla Kolčako.

"Naujienos" jau keliose num. apgailestauja Kolčako. Jos pyksta ant Kolčako, kad jis nemokėjo prisitaikyti prie Sibiro ūkininkų ir... prie Čaikovskio valdžios.

Joms atrodo, jeigu Kolčakas būtų mokėjęs prisitaikyti nors prie Čaikovskio "partijos", tai tie nelabieji bolsėvikai nebūtų galėję jį sumušti. Ak, atsiprašau, "Naujienos" sako, kad Kolčaką sumušė ne bolsėvikai, bet Sibiro ūkininkai. Išeina, kad ūkininkai ir darbininkai, tai ne bolsėvikai, o bolsėvikai, tai ne ūkininkai ir darbininkai.

Aurė.

PAS MARSO ŽMONES.

VII.—Nesmagumai delei pavardžių ir pabėgimas iš Marso karalystės.

(Pabaiga)

Niekas taip iškilmingai pas marsistus būna švenčiama, kaip Mokesties diena. Mas vienas laukia tos dienos su didžiausiu nekantrumu, kuri pripuola paskutinėj dienoj kiekvieno mėnesio. Seniau jų alga buvo labai maža, bet kiek laiko atgal, tapo dubeltavai padidinta. Dabar marsistams mokama Amerikos pinigais 30 dolerių mėnesij. Vyresnieji gauna keletą dolerių daugiau. Pinigų vardai: "baks" — vienas doleris; "tiu bits" — 25 centai. Kitokių vardų nevartoja, nes pagal jų patyrimo, — tai greičiausias būdas skaityti ir labai paranku kazyruoti, — nesimašo nei centai, nei nikeliai, nei dešimtukai, bet tik "baks" ir "bits".

Štai sulaukėme mokesties dienos.

Diena labai graži.

Vyrai suelioti ir ilgus dubeltavus eiles. Kožnas laukia savo "kaleinos". Vyresnieji šaukia vardus. Pašauktasis turi garbą rekti: "čionai!"

—Paulius Šeštokas! — vos užgirdau vyresniojo pašaukimą. Mat, pavardė skamba labai lietuvišku akcentu, todėl vyresnieji, kurie visi esą airišiai arba "jenkės", labai nemylia panašių vardų. Jie jas iškraipo visokiomis būdais, ir kuomet reikia ištarti, pradeda keikti, siūsti ir peklą ir per nosį šiaip taip pramykia lietuvišką pavardę.

—Čionai. — Atsakė, rėkdamas visa savo gerkle, Šeštokas.

—Paulius Šeštokas! — Pakartojo vėl vyresnysis.

—Čionai!!! Net pajudęs iš visos gerkles ir iš visų spėkų vėl atsakė Šeštokas.

Tu gyvuly! — Palaimino Šeštoką trečiojo laipsnio vyresnysis. — Tu bestija, kodėl neatsakai savo vardo? A!!

—Šeštokas norėjo paaiškinti, kad jis ištikrųjų atsakė. Mes visi gerai girdėjome ir matėme, kaip Šeštokas net pajudęs šaukė savo "čionai!" Tačiau vyresnysis dar labiau suriko:

—Tylėk! Nei žodžio!

—Bet aš... norėjo kažin ką dar pasakyti lietuviškos pavardės žmogus.

—Tu?! — Atsiliepė vyresnysis. — Tu reiškia negausi mokesties už šį mėnesį!

Ir kaip sykis, vyresniojo žodžiai išsipildė. Šeštokas negavo mokėti už tą mėnesį. Kuomet mes vėliau sužinojome padarytą žmogui skriaudą, norėjom pagelbėti, bet buvo pervėlu. Mat mums pranešta kelios dienos vėliaus po apmokėjimui algų. Lėdininkas tuomet buvo išvažiavęs iš salos F, ir tokiu būdu negalėjome nieko begelbėti.

Tesėsi toliau vardų šaukimas:

—John Pik! — pasigirdo vėl storas vyresniojo balsas.

—Čionai! — atsiliepė žmogelis mažo ūgio, panašus labai į "jenkė".

—Kodėl tu nesiskubini? A! — užkeikė jį vyresnysis. — Eik čionai! Eik greitai!!

Zmogelis nedrąsiai prisitartino prie vyresniojo. Dar buvo už keletos žingsnių atstumo, kaip tvirtasis keikūnas stvėrė jį už kaimieriaus ir apskė dviem ratais apie save. Zmogelis parvirto ir susimušė klupstį į akmenis.

—Už ką tu mane stumdi? — maloniai atsiliepė nelaimingasis Pik ir dejuodamas čiupinėjo tajį klupstį.

—Kelkis, stuobry! Eik vėl ant savo vietos. Girdi?

Zmogelis raišiuodamas sugrįžo į pirmutinę vietą.

Kiti vyrai patraukė pečiais ir atsargiai prasitarė, kad vyresnysis neprivalo taip elgtis. Aš pats buvau apmislėjęs visai apie tą negražų vyresniojo elgimąsi. Man rodėsi, kad reikia eiti ir rekti snukin tam neprastaus kiaučiui, kuris taip nemielasirdingai stumdo nekaltus žmones.

Bet aš taipgi žinojau, kad mano spėkos menkėtos; aš tik vaikas esu sulyginus su vyresniojo figura. John Pik irgi buvo mano sudėjimo. Pykau ir nervavausi, kodėl aš esu menkintis! Man rodėsi, kad spēka daugiau sveria nei didžiausio profesoriaus profas. Aš visuomet būčiau apmai-

nes toje valandoje savo išmintį, savo protą, savo visus turtus, ant tvirtos spēkos, idant priešus ir drožius porą sykiu snukin neprastaburniui keiktinui. Mano kraujas pradėjo smarkiai degti ir piktumas augo didesnis. Visos gyslos pradėjo drebėti. Aš pradėjau apkursti ir visai negirdėjau šaukiamų vardų. Bet štai išvydau stebūklus:

Prieina augštas petingas vyras ir išsismaginęs savo dešinę, kad duos tiesiog nosį mano neprieteliui, net kojas užriėtę pastarasias.

Ura! — sušukau ne savo balsu. "Ura!" — pakartojo daugumas kitų vyrų, kurie matyt jau buvo prisiruošę leistis į kovą, jeigu kas nors bent pirštu būtų palytėjęs mūsų atstovą.

Parbloktasis gulėjo nei nekrutėdamas ant tų pačių almenų, kur buvo suklupdytas John Pik. Visi kiti vyresnieji nebandė nei keikti, nei mušti, bet gražumu klausinėjo vis tebestovintį sugniaužtom kumštimi milžina, kuris nesitraukė nuo parkritusio keikūno.

—Jis mane pavadino kalės vaiku, — rūščiai paaiškino mūsų galijotas.

—Kas girdėjo! — užklausė vėlei vienas vyresniųjų.

Aš girdėjau! — Ir aš girdėjau — pasigirdo iš visur balsai.

—Už pavadinimą "kalės vaiku" negalima žmogaus taip mirtinai užgauti! Nervavosi vienas storas, riebus, bet mažo ūgio vyresnysis.

—Pabandyk jei nori, pavadink mane čionai kalės vaiku, o aš tau parodysiu ar zalima už tokį žodį mirtinai užgauti tavo tuščią galvą, ar ne.

Vyresnysis nutilo. Mūsų atstovas aiškinosi toliau ir vis atsikreipdamas į kitus stovinius vyrus, kad jie girdėtų.

—Aš esu garbingos šeimos sūnus. Mano motina nėra kalė, ir aš nesu šuo!

Tuomet gražumu jį nusivedė "kurnors" ir mes jau nematėme.

Vėliaus teko dažinoti, kad Didysis Teismas nuteisė tą žmogų 3 metams kalėjimui. Bet nuteisistas pabėgo iš kalėjimo ketvirtą dieną po nuteisimui.

—Tai puiku! — dideliu džiaugsmu sušukau, kuomet vienas marsistų man papasakojo to brangaus mūsų atstovo pasekmingą pabėgimą iš kalėjimo.

—Bet... jį vėl pagavo, — nenorėdamas, liūdnu tonu pridėjo mano draugas. — Pagavo ir sušaudė...

Ir netik jį vieną sušaudė; netik jis vienas pabėgo. Šimtai žmonių esti sušaudomi ir tik maža dalis pasekmingai pabėga. Vienok pabėga ir daug dar pabėgs, jeigu tokia tyarka ir neteisybė egzistuos pas Marso žmones.

Taip-tai gyvena Marso (karės dievaitis) žmonės.

MAN LINKSMA.

Man linksma pavasario ryte,
Kai saulutė giedriai šviečia,
Kai vēverselis, maža pakštytė,
Artoją prie darbo kviečia.
Man linksma, kai pievos žaliuoja
Ir medžiai lapais apsidengia,
Kai pilka gegutė kukuoja,
O artojas paskui žagrė zengia.
Man linksma, kai sode medeliai,
Įvairiais žiedeliais pražysta
Ir švelniai pučiant vėjaliui,
Burviškais kvapniais pakvypsta.
Man linksma, kai skaisčios mergelės,
Darželiuos žolynus sodina-ravėja,
O puikios žydinčios gėlės
Praeivį vilioja, žavėja.
Man linksma, kai tyram upelyj
Zuvelės nardosi, plaukia;
Mergaitė sėdi ten valtelėj,
Vaikin's irklais valtį traukia...
Man linksma, kad jau darbininkai
Praded viens kitam ranką paduoti,
Praded pažint, kas yr' jų priešininkai;
Iš alginės vergijos jau nor pasiluosuoti.
Man linksma, kad tie skurdžiai Rusijoje,
Ten už jūrių, toli rytuose,
Darbininkai, ką kentė vergijoje,
Šiandien jau liuosai tapo.
Man linksma, kad jau proletaras
Pajiegia savo apsiganti.
Nepavergs jų jau jok's caras,
Nel turčiai neįsteigęs numarinti.
Jonas K. Dėkus.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

KLAUSIMAS.
Gerbiarnai "Laisvės" Redakcijai.
Malonėkite mufas paaiškinti kaslink mokėjimo duoklių nuo įeigų 1919 m. Ar reikia tas duokles mokėti, ar ne?
Dabar jau daugelyje dirbtuvių iškabina paskelbimus raginant užmokėti minėtas duokles nuo pereinų metų uždarbjo. Malonėkite atsakyti per "Laisvę", nes tas daugeliui rūpi.
J. Vaikitis.

ATSAKYMAS.
Pagal uždarbjo aptaksavinio įstatymus, visi ateiviai (kaip ir piliečiai) turi mokėti duokles arba taksas nuo viso uždarbjo arba jeigu virš \$1000, jeigu jie nevedę, ir virš \$2000, jeigu jie yra vedę. Taigi, jei nevedęs žmogus uždriba per metus 1000 dol. arba mažiau, tai jam nereikia minėtų taksų mokėti, bet jeigu jisai uždriba daugiau tūkstančio dolerių, tai turi mokėti 12 nuosimtį nuo tos uždarbjo dalies, kuri pervirsina vieną tūkstantį. Vedę žmonės moka taksas tik nuo tos uždarbjo dalies, kuri pervirsina \$2000. Jeigu vedęs žmogus turi tokių šeimos narių, kurie dar neturi 18 metų arba negali užsidirbti pragyvenimo, tai tokiam žmogui paliekama be taksų dar po \$200 ant kiekvieno šeimos nario.
Tie ateiviai, kurie tik laikinai šioje šalyje žada gyventi, turi mokėti 8 nuosimtį nuo viso savo uždarbjo (nors uždarbty mažiau \$1000 nevedęs, arba mažiau \$2000 vedęs). Tačiau, vėliaus buvo aiškinta, kad šias taksas turi mokėti tik tų šalių ateiviai, kuriose panašios taksos imamos nuo ten laikinai gyvenančių Amerikos piliečių. Sulyg to aiškinimo, lietuviams, kaipo Rusijos išeiviams tų taksų nereikia mokėti, nes Rusijoje esanti amerikiečiai irgi tokių taksų nemokėdavo.
Taip buvo sulyg 1918 metais išleistų įstatymų. Ateivis turėjo išpildyti tam-tikrą blanką, nurodant iš kur jis paeina ir kaip ilgai mano šioje šalyje gyventi. Tomis žiniomis remiantis būdavo nusprendžiama ar jis turi mokėti taksas, ar ne. Ar tie įstatymai dabar jau perkeiti — mums neteko patirti.

NORWOODO ŽINIOS.
NORWOOD, MASS. — Kaip visur, taip ir pas mus reakcijos siautimas, su pagelba lietuviškų šnipų, darbininkų viešus veikimus sumažino. Iš čia buvo areštuoti net 9 lietuviai ir nugalbenti ant Deer salos. Jie buvo kaltinami už "skelbimą anarchizmo" ir "norėjimą nuversti

lind darbuotis visuomenės labui ir remti kiek galint tuosius draugus, kurie eis prie darbo žmonių klesos išsiluosavimo.
M. Bacevičienė.

DABAR PATSAI LAIKAS.

WAUKEGAN, ILL. — Casparas Grinius, S. Deikus ir Karalius Dimša nutarė nupirkti po vieną šerą iš darbininkiško diėnraščio "Laisvės" kooperacijos. Sie draugai seniaus remdavo "Naujienas", nes jos arčiau jų yra. Tačiau kada "Naujienos" atsuko darbininkams nugarą, o kadangi viršminėti draugai yra "paprasti", "bėmoksiliai", "nepribrendę" darbininkai, tai jie sako nepribrendę esą remti nei tuos laikraščius, kurie jiems nenaudą neša. Ne todėl jie padarė tą sumanymą remti "Laisvę", kad josios taksis antgalvis, ne, antgalvis būtų neprastas ir "Naujienų", bet jie žiūri į tai, kurie gina darbo žmonių reikalus ir kurie suteikia teisingų ir moksliskų žinučių. Gerai, draugai, dabar patisai laikas remti šitos rūšies spaudą.
S. Vargūtenis.

8 d. vasario mūsų barskalo A. Liutkaus kuopos turėjo atsibūti susirinkimas. Nuėjau ir aš ten pasižiūrėti. Žiūriu ateina Liutkus su savo organizatorium ir kiti du kostumieriai. Vienas iš jų matyt užpykęs, tuojaus išsitraukė iš kišeniaus "Keleivį", pradeda skaityti. A. L. tą provokatorišką straipsnį. A. Liutkus rausta del savo bjauraus darbo, bet jo užtarėjas pradėjo kelti triukšmą, kad užrėkus skaitantį, vienok skaitantysis kito tam šuniui per snukį, vėliaus net už krūtų pradėjo kabintis. Tuomi jų mingas ir užsibaigė. Toji smalavirių kuopa serga krizio liga: vienas tautiško kvapto prisigėrė, kitas laisvamanybe užsikrėtė, kiti kitokijų paralių prisigėrė. Matyt, kad nabagai prisieis užversti kojas. Lai būna jai lengva žemelė.
Liutkaus Parapijonas.

Red. Atsakymai

F. S. — kaimi, Pittston, Pa. — Atleiskite, drauge, jūsų rašteliu apie smalavirių rajoną nedėdame, nes manome, kad apie juos laikraestyje kalbėti būtų tik be-reikalingas jų reklamavimas.
Liutkaus Parapijonas, Norwood, Mass. Trumpinome jūsų korespondenciją, nes nenorėjome daug minėti apie tą jūsų barskalo A. Liutkui.

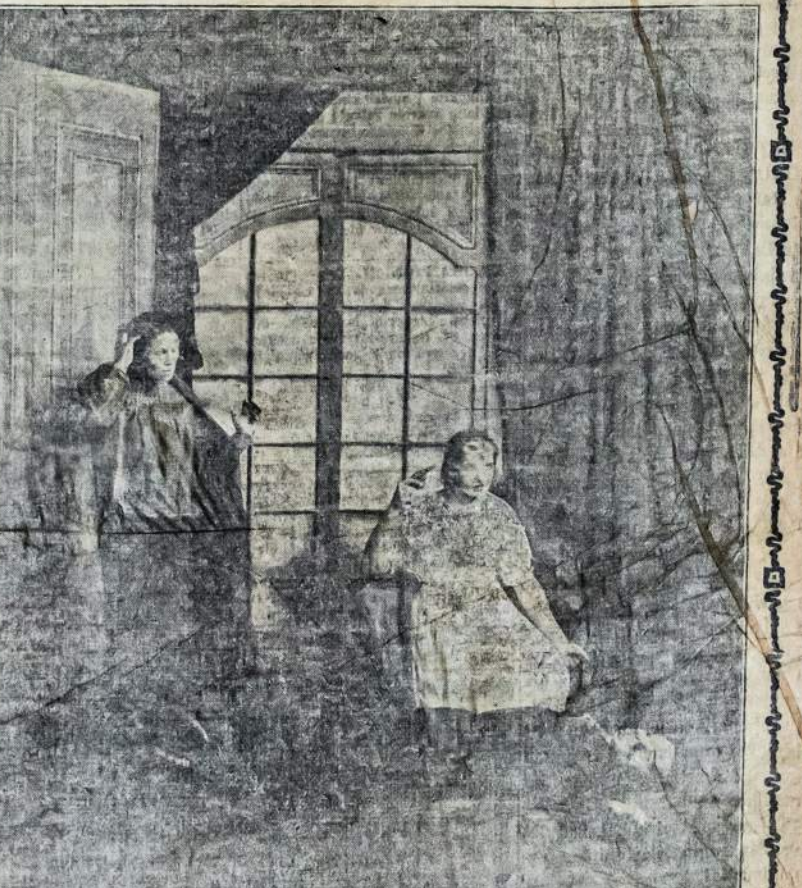
ATSISAUKITE.

Meldžiū atsisaukti Konstan-cija Jurkaitė ir Liudvisiū Ra-kauskiute-Vaščienė paėinančias iš Ilaikių miestelio, Kauno gubernijos. Ašgavau laišku iš Lietuvos, kuriuose jūsų gimines teiraujasi apie jus. Atsisaukite, arba kas žinote jų adresus, mel-džiū pranešti man šiuo adresu: 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
M. Rakauskiute.

Tuojaus, gaukite
PATARIMAI VYRAMS
APIE
LYTIES DALYKUS
Daro W. J. ROBINSONO.
Toj knygoj rasi teisingiausias žinias apie lyties ligas, sauzagyste, prostiucieja, ženybinį gyvenimą ir daug kitų idomių dalykų.
326 pusl. rašto, su puveltais, krasiai apdaryta. Kaina \$2.00.
Pinigus siųsk money orderiu arba popieriniais šluo adresu:
J. BARKUS, Dept. Box 129,
General P. O.,
NEW YORK, N. Y.

CHICAGIEČIAMS PRAMOGA!

L.D.L.D. 19 KUOPA STATO SCENON K. JASIUKAICIO KETURIŲ AKTU DRAMA
ALKANI ŽMONES
Ivyks
Nedėlioje, 29 dieną Vasario, 1920 m.
1709-1715 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Po peratamui šokiai. Grieš Latvju Orkestr. Duris atdaros 6 val. vakare, Ležimas — 7 val. vakare. Ši veiktala būtinai turi pamatyti lietuviškas susipratus darbininkas ir darbininkas. (Valkai iki 16 metų amžiaus nebus leidžiami). Tai yra vienas geriausių lietuviškų veiktalų. Jame nusiūta nuvaldinti, prie ko veda darbininkus ir darbininkes akis ir skurdas, kuo tos darbininkės, tampa, aukoma, prostitucijos ir užbaigia savo jaunystės dienas muštinuotomis ir koki širdies skausmu, kolida savan mokom kurios ta visa narygdamos išlėna iš proto. Aukta dalia alkanių amerikiečių tūrciu klesos žvėrdama, kuri su parolba žandaru alkanių žmonių išpėšia viska, net pati dievų varčioda už 15c.
KAINA TIRIETŲ: 75c, 50c, ir 35c.
Kviecia visus KOMITETAS.

VIENTINIS ŽINIOS

ELLIS ISLAND KALINIAI PROTESTUOJA.

Nepakeldami sunkaus vargo, nežmoniškio užlaikymo Ellis Island kaliniai, kurie tapo suimti valdžios agentų laike užpildinėjimų ant radikalių, pasiuntė protestą prieš tokią nežmonišką suėjais elgimosi. Protestas pasiųstas telegrama darbo ministeriui Wilsonui ir senato sąnariams, kurie tapo paskirti tyrinėjimui rusų propagandos Amerikoje. Proteste sakoma:

Nuo 16 d. vasario 170 vyrų sugrūsta vienas kambarin.

Kambarys yra užkampyje; oras troškus; ventilacijos nėra; lovos be matrasų ir be springų, vien tik kieta geležis; nėra janitoriaus.

Priversti kambaryje būti diena ir naktį. Maistas prastas, nedavimas, neprižiūrimas. Torielkos nešvarios. Priversti esame patys pirkti maistą, kurių kainos spekuliatorių vis keliamos. Neleidžia niekam atvežti maisto, nei drabužių ir t.t.

Keturi jau mirė.

Ligoniai dauginasi. Daugybė jau ligonbučiuose. Gyvastys neapsaugotos nuo nelaimių ir visuomet grėšia mirtis.

Reikalauja tuojais išliuosuoti. Mes esame nežmoniškose sąlygose ir todėl reikalaujame:

Kuo greičiausiai mumis išliuosuoti arba išdeportuoti į Tarybų Rusiją.

Iki kol mes priversti būti čionais, mes reikalaujame:

- 1. Padaryti šviesų kambarių.
2. Pagerinti maistą.
3. Leisti atvežinėti žmonėms maisto ir drabužių į Ellis Island.

Po šio protesto telegrama pasirašo iš penkių sąnarių kalinių komisija.

Sakoma ši telegrama tai yra tikras veidrodis politinių kalinių gyvenimo ant Ellis Island.

Ne vien tik Tarybų Rusijos piliečiai piktnis šitokių Am. valdžios elgimosi su kaliniais, bet ir visas civilizotas pasaulis atkreips domą į tokius barbariškus pasielgimus.

SUSTREIKAVO HARVARDO KLIUBO PATARNAUTOJAI.

Harvardo kliube, kuris randa si ant 27 W. 44 gatvės, New Yorke, sustreikavo 23 veiteriai (valgių padavinėtojai). Jie reikalauja \$21 savaitėi (dabar gauna \$80 mėnesiui) ir geresnio maisto. Darbininkai skundžiasi, kad iki šiol jų valgis buvo nepakankiamas. Šie patarnautojai nepriklauso nei kokiam unijai. Jie sako, mes sudarėmė mūsų pačių "sovieta" ir užtenka.

RAGINA UGNIAGESIUS ORGANIZUOTIS.

New Yorko miesto ugniagesių susirinkime Pulitzerio name buvo kalbama apie jų pačių reikalus. Majoras pavaduotojas La Guardia ragino ugniagesius organizuotis. Jis sako, jam nesuprantama, kodėl kitų šakų darbininkai organizuojasi ir gauna garas mokėstis, o ugniagesiai atsilieki.

Tai gadynė, tai laikai, kad net valdžia ragina darbininkus organizuotis!

MANOMA SUORGANIZUOT SOFERIUS.

New Yorko tuojais manoma suorganizuoti sandomųjų automobilių (taxicab) soferiai. Jų štonais devynios galybės. Sakoma bus suvirš 5,000 soferių.

TELEFONISTES ORGANIZUOJASI.

Daugiau, negu 50 nuosimtis New Yorko miesto telefonistų istojos naujai organizuojamoni unijon. Organizatorė panelė Hickey tvirtina, kad esą labai geros paselkmės, jeigu jau tiek susiorganizavo telefonistų. Josios manymu, tai neužilgo bus galima sujungti visas New Yorko valstijos telefonistes į vieną organizaciją.

DIFTERIJA PLEČIASI.

Dr. S. I. Harris, direktorius apsaugojimo nuo nelaimių Sveikatos Departamento skyriaus pareiškė, jog New Yorko ir visoje šalyje pradėjo plėtotis difterijos pavojus. Sveikatos Departamento jau seniai tai pastebėjo ir ruošiasi kovon su tuo pavojum. Nuo 1 d. sausio New Yorko įvyko 2,773 susirgimai ir 274 mirimai delei šios epidemijos. Daugiausia šia liga serga vaikai neturinti dar šešių metų amžiaus.

Tuojaus bus išleisti prašimai apsaugojimui nuo šio pavojaus.

L.D.L.D. II APSKRIČIO KONFERENCIJA ATIDETA.

L.D.L.D. II Apskričio konferencija, kuri buvo saukiama ant 29 d. vasario, lieka atidėta ant kitos dienos. Mat, minėtą dieną įvyksta "Laisvės" Bendrovės šėrininkų suvažiavimas, kuriame turės dalyvauti daugelis ir L.D.L.D. sąnarių, kaip šėrininkai.

L.D.L.D. II Apskr. konferencijos diena bus paskelbta kiek vėliaus. Komitetas.

VIENTINIAI PRANEŠIMAI.

BROOKLYN, N. Y. — LMPS. 1 kp. rengia šėlyniską balių ant 21 kovo (March), 1920, New Plaza Hall. Meldziamė draugijų arba kuopų minėtoji dienoj nieko nerengti. Rengimo Komisija.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR.

CHICAGO, ILL. — LDLD. 19 kuopos draugams. Draugai, visi priklausantieji prie viršminėtos draugijos, atsilankykite į susirinkimą, nes turėsimė daug svarbių reikalų aptarti. Yra prisijostos iš centro blankos, kurios turi didelė svarbą, nes reikės permaintų nekuriuos konstitucijis paragrafus. Susirinkimas įvyks nedėlioje, 29 d. vasario, 1920, Mildos svetainėje, ant 2 lubų, kaip 1:30 val. po pietų. Nepamirškite dienos. Valdyba.

BINGHAMTON, N. Y. — Aušros choro susirinkimas įvyks nedėlioje, 29 d. vasario (Feb.), kaip 2 val. po pietų. Lietuvių svetainėje, 267 Clinton St. Sanarių privalo atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų aptarimui. Sekr. Br. Znitriute.

PAJESKOJIMAI.

Pajleskau pusbrolių Jono, Juozapo, Monikos Bertulij ir gimnazių, ir parapijonų, taipgi ir kaimynė, Kauno rėd., Tauregės apskr., Ežvilkiio val., Butkaikių kaimo. Malonėkite atsiliepti sekanciu adresu: James Bertulis, P. O. Box 512, Royalton, Ill. (47-49)

Pajleskau pusbrolio Jaroslavo ir Jurgio Tamosevičių, Vilniaus gub.

SIUNČIANT PINIGUS Į LIETUVĄ

Siųskime visus, nes didesnė pusė siunčiamų pinigų lieka žydams.

MANO KURSAS SU NUSIUNTIMU:

Table with 2 columns: Amount sent, Exchange rate. Rows include 500, 1000, 3000, 5000, 10,000, 20,000.

Pinigus prisiųskite per pašto money orderį ir adresą to, kuris turi gauti pinigus Lietuvoje. Jūsų pinigai bus išsiųsti be užvilkinimo ir jus gausite kvitas nuo priimtų pinigų.

P. MIKOLAINIS, 1304 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

Cabiškių parapiljos, Jakimonių kaimo; taipgi prašau ir kitus mano draugus ir pažįstamus, kurie tik pamatysite šį atsilaukimą, kreipkitės siuomi adresu: Motiejus Tamasevičia, Box 39, Linden, N. J. (47-48)

Reikalingas kambarys del 2 ypatū Richmond arba East New Yorke. Kas turite malonėkite pranešti į "Laisvės" ofisą. (47-48)

PARSIDUODA nauja gitara labai pigiai. Kurie pirmiau ateis, tas gaus puiką knygę prezentu. F. H. Miller, 446 Grand St., Brooklyn, N. Y. (47-48)

NORIU PIRKTI BIZNĮ. Jeigu kas norite parduoti grosernė ir bucernė, tai malonėkite pranešti. Taipgi jei kas žinote, kur būt galima užsidėti tokį biznį, tai malonėkite man pranešti, o aš atlyginau. Norėčiau įvyti biznį mažam miestelyj, kur yra nemažai lietuvių, New Yorko apilinkėj. Adresuokite: "Laisvė", 456 Grand St., Brooklyn, N. Y. (47-48)

REIKALINGA DRAPANŲ. Lietuviai, turinti senų drapanų arba netinkamų dėvėti, nemeskite arba neduokite peltoriams už dyką, prisiuskite mums, už kurias mes prisiusime pinigus pagal jų vertę. Už senus vyriškus arba moteriškus siutus mokame nuo \$2.00 iki \$15.00. Siųskite per Parcel Post; už stampos pinigų ir sugrąžinam. Artimesni prisiuskite atvirute, o mes prisūsime į stubą. GALLENIS CLOTHING CLEANERS, 131 Elm St., Newark, N. J. (47-48)

KONSERVATORIJA.

Liet. Mus. Konser. mokslas jau prasidėjo, ne tik dainavina, teniojus ar piano, bet ir smulkos, klarinetto, kornetto, čello ir kitų instrumentų. Dainavimui, lekeljos: 10 lekeljų, viena savitėje ar daugiau — \$15.00. Kompozicijos lekeljos taip jau 5 dol. už 10 lekeljų. Kitų vias instrumentų 10 lekeljų 13 dol. Prastaba: Mokiniai, kurie laukysia nesuostant nuo spalij mėnesio iki 1 d. birželio, tai pavaryje jiems bus padarytas toks puosimtis, kad už lekeljų šėitų 1 dol. už dainavimą ir kompoziciją ir 80c. už kitus instrumentus: smulką, pianą ir t.t. M. PETRAUSKAS, 769 Broadway, So. Boston, Mass. Phone 962 W.

TAISOME IR ATBUDAVOJAME AUTOMOBILIUS.

Taisome ir atbudavojame visokius automobilius; nuvažiusias dalls svurime nauju būdu, sulenkntas dalls ištaisome. Taipgi taisome visokias mašinas. Darbą gvarantuojame.

Williamsburgh Welding Co. Varinskas (Warren) ir Dubauskas (Dub) savininkai. 101 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKOS NOTOS.

Naujos dainos ant 4 balsų išmokimui notų, 8 lekeljos be mokytojo visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. G. A. BARONAS, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA.

Sotaisian receptus ar didžiausia atyda, nežinint ar tie receptai Lietuvoje ar Amerikoje daktary. Tai vienatūs Lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolij gaiti gaut kokios tik pasausi yra vaistojamos. Galit reikalaut per laišką, o aš pasiųsiu per ekspresą.

K. Sidlauskas, Aptiekorius ir savininkas, 226 Broadway, kampas C St. SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 21014 ir 21015

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.

Paveikslus vesta vly, šėlynų ir pavienių ypatų pa dirbu tikrai ardis tikslai; atnaujinu senus ir atnaujinu ju. Kainos nepskeltos. Studija atdara subatomis, nedėlomis ir šioke mis dienomis. JONAS STOKES, 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

MOTIEJUS KICHAS, 127 Bedford Ave., BROOKLYN, N. Y. Tarp North 4-tos ir 5-tos gatvių

Let. 2320 Greenpoint. J. GARŠVA

Graborius (Undertaker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Išlaidavimui ir laidoja namiviesius ant visokių kapinių. Parsaunam Automobilius ir Karetas Veselijoms, Krikštynoms ir šaip pasivažinėjimama. Ofisai: 231 Bedford Ave., 264 Front St., Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 7867 Main.

NAUJAS IŠRADIMAS

Nors ir pleiskanų galvoj randasi ir plaukai slenkta, tai vis tik netreikia nustoti vilities ir pasielicavoti plikiams.

VYRAI IR MOTERYS, ar jums jau yra žinoma, kad tapo išrasta gydymoje prašalinimui pleiskanų ir sulaukimui plaukų slinkimo? JIESKOK PAGELBOS, KUR GALIMA RASTI. Sen-Rayto Hair Tonic (plaukų tonikas), tai yra vėliausias išradimas ir paskelmingiausia gyduoė nuo pleiskanų ir plaukų slinkimo. Be to dar, sustiprina plonėjantių plaukus, padaro juos labai šėvniais ir briliantavai blizgančiais.

ISITEMYKI! Žemiau pasirašiusi kompanija absoliutiškai gvarantuojia Sen-Rayto Plauku Tonika, jog jis greitai ir visiškai prašalina pleiskanas ir sulauko plaukų slinkimo.

VISUOMET reikalaukite Sen-Rayto Plaukų Tonika pas barberius ir aplicose arba pirkite iš agentų. Gražaus formata, šauni 8 oz. (pusė svaro) benkute parduodu už \$1.00; 4 oz. — už 60c.

Išbandymui jo gerumo, išikrinkite šį kuponą, pažymėdami savo vardą ir adresą ir iškiete 10c. vertės stampų padengimui peršuntimo lėšų, o mes prisiusime sampalą.

Form for requesting a coupon, including fields for name, address, city, and state.

Manhattan Skrybėlės

Visiems yra žinomos kaip geriausios

IŠMĖGINKITE!

Rudenį ir žiemą nešiokite Manhattan skrybėles, nes geresnių ir už pinigų negalima gauti.

Pirkdami nuo mūsų, jūs sutaupinatė tuos pinigus, kuriuos gautų fabrikantas, nes mes patys išdirbame skrybėles. Mes, parduodami geresni tavorų už pigesnė kainą, įsuauname žmonių užuojautą ir galime daugiaus parduoti, iš ko šiek tiek turime peino. Ateikite ir pasigėrėkite mūsų stebūklingu langų išdabimim. Ten matysite puiknių silniųjų ir velour skrybėlių rudenijū d. Eiemal. Turime visokių madų, kurios, užtikriname, kiekvienam pritik. Ateikite ir persitinkinkite.

MANHATTAN HAT STORES

Brooklyno šakos: 230 GRAND ST., arti Driggs Ave., 479 GRAND ST., arti Union Ave.

PERKU LIBERTY BONDSUS

Pinigala moku už \$50 \$100 \$500 \$1,000 \$5,000 vertės bondus. Kuponai neturi būt nupiešti. \$50 Pirmos Paskolos — \$53.00, \$50 Antrios Paskolos — \$49.50, Trečios Paskolos — \$49.75, Ketvirtos Paskolos — \$48.00. \$50 Penktos Paskolos — \$50.00. Mokame daugiau negu kiti kur nors New Yorko arba Long Islande.

A. T. GRETSCHEL, 273 Fifth Ave., arti Broadway, LONG ISLAND CITY, N. Y. Esmatimė ir didžiausias Liberty Bondsų Pirkikas Long Islande. Ofisai atviras kasdienį nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

Advertisement for 'Laisvės' SPAUSTUVĖ, featuring a portrait of a man and text about modern printing services in Brooklyn, N.Y.

Macys Bros. Furniture

Advertisement for Macys Bros. Furniture, 198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y., showing illustrations of various furniture pieces like chairs and sofas.

Advertisement for 'Laisvės' Socialism Lecture, featuring Karolis Radekas, with details about the event and ticket prices.

Advertisement for 'NAMAI IR FARMOS' (Houses and Farms) by B. ZINIS REALTY CO., listing various properties for sale in the New York area.